

Szám: 1/311- 305 /2019
Előkészítő: Horváth Zsolt

ELŐTERJESZTÉS A Képviselő-testület 2019. december 12-i ülésére

Tárgy: Tájékoztató az adóméltányossági kérelmekről, a helyi adók beszedéséről és ellenőrzéséről, az adóhátralékok behajtásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi adók tekintetében az adózók fizetési könnyítést (fizetési halasztást, részletfizetési kedvezményt), adómérséklést vagy az adó elengedését kérhetik az önkormányzati adóhatóságtól. Ezeknek a méltányossági kérelmeknek az elbírálása az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) XXV. fejezete alapján történik, és a jegyző, mint helyi adóhatóság hatáskörébe tartozik.

Az Art. vonatkozó rendelkezési szerint az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az őt terhelő adótartozást, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Az adóhatóság a mérséklést - az adózó teljesítőképességéhez mérten - az adótartozás egy részének megfizetéséhez kötheti. Az adóhatóság a vállalkozások adóját nem engedheti el, és nem is mérsékelheti. Az adóhatóság a pótlék - és bírságtartozást kivételes méltányosságból mérsékelheti (elengedheti), ha annak megfizetése a vállalkozási tevékenységet folytató magánszemély, jogi személy vagy egyéb szervezet, gazdálkodási tevékenységét ellehetetlenítené. Az adóhatóság a mérséklést az adótartozás egy részének (vagy egészének) megfizetéséhez kötheti.

Az Art. 198. § (1) és (2) bekezdése a következőket rögzíti:

(1) Fizetési halasztás és részletfizetés (a továbbiakban együtt: fizetési könnyítés) az adózó és az adó megfizetésére kötelezett személy kérelmére az adóhatóságnál nyilvántartott adóra engedélyezhető. A fizetési könnyítés abban az esetben engedélyezhető, ha a fizetési nehézség

a) a kérelmezőnek nem róható fel, vagy annak elkerülése érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben töle elvárható, továbbá

b) átmeneti jellegű, tehát az adó későbbi megfizetése valószínűsíthető.

(2) A kérelem elbírálása és a feltételek meghatározása során figyelembe kell venni a fizetési nehézség kialakulásának okait és körülményeit.

Nem engedélyezhető fizetési könnyítés beszedett helyi adóra (idegenforgalmi adó). Természetes személy esetében a fizetési könnyítés akkor is engedélyezhető, ha a kérelmező igazolja, vagy valószínűsíti, hogy az adó azonnali vagy egyösszegű megfizetése családi, jövedelmi, vagyoni és szociális körülményeire is tekintettel aránytalanul súlyos megterhelést jelent. Az adóhatóság a fizetési halasztást, részletfizetést engedélyező határozatában a kedvezményt az adómérsékléshez hasonlóan szintén feltételhez kötheti.

Az Art. 199. § (1) bekezdése alapján a természetes személy adózó - ideértve a vállalkozási tevékenységet folytató és az általános forgalmi adó fizetésére kötelezett természetes személyt is -

kérelmére az adóhatóság az általa nyilvántartott, legfeljebb ötszázezer forint összegű adótartozásra évente egy alkalommal legfeljebb tizenkettő havi pótlékmentes részletfizetést engedélyez a 198. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételek vizsgálata nélkül (automatikus részletfizetési kedvezmény).

Magánszemélyek esetében a méltányossági eljárás során adóhatóságunk vizsgálja az adózó és vele egy háztartásban élők vagyoni és jövedelmi helyzetét. A méltányossági kérelmekkel kapcsolatosan hatóságunkhoz forduló adózókat előzetesen tájékoztatjuk az eljárás menetéről, a benyújtandó dokumentumok köréről. Az előzetes tájékoztatásnak köszönhetően a nem megfelelő joggal próbálkozó ügyfelek kérelmeiket legtöbbször már be sem nyújtják hatóságunkhoz, vagy általában a részükre küldött hiánypótlás kapcsán elállnak szándékuktól. A kérelmezők többsége legtöbbször a mérséklést, illetve a fizetési könnyítés lehetőségét egyszerre kéri hatóságunktól.

A vállalkozások által benyújtott méltányossági kérelmek elbírálásánál az adott vállalkozások pénzügyi, likviditási helyzetét vesszük figyelembe, mérleg, főkönyvi kivonat, eredménykimutatás alapján. A vállalkozások működőképességének fenntartása érdekében a kért részletfizetési kedvezményt vagy fizetési halasztást az esetek többségében részben, vagy egészben megadtuk.

A méltányossági kérelmek elbírálása 2019. évben adónemenként az alábbiak szerint alakult:

Iparüzési adó

Elbírált kérelmek száma:	3 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	0 db
Részletfizetési kedvezmény:	2 db
Fizetési halasztás:	1 db

Építményadó

Elbírált kérelmek száma:	8 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	4 db
Részletfizetési kedvezmény:	3 db
Fizetési halasztás:	1 db

Telekadó

Elbírált kérelmek száma:	0 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	0 db
Részletfizetési kedvezmény:	0 db
Fizetési halasztás:	0 db

Gépjárműadó

Elbírált kérelmek száma:	2 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	1 db
Részletfizetési kedvezmény:	0 db

Fizetési halasztás:	1 db
---------------------	------

Késedelmi pótlék

Elbírált kérelmek száma:	0 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	0 db
Részletfizetési kedvezmény:	0 db
Fizetési halasztás:	0 db

Bírság

Elbírált kérelmek száma:	0 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	0 db
Részletfizetési kedvezmény:	0 db
Fizetési halasztás:	0 db

Talajterhelési díj

Elbírált kérelmek száma:	3 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	3 db
Részletfizetési kedvezmény:	0 db
Fizetési halasztás:	0 db

Külterületi adó

Elbírált kérelmek száma:	1 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	0 db
Részletfizetési kedvezmény:	1 db
Fizetési halasztás:	0 db

Külterületi termőföldadó

Elbírált kérelmek száma:	1 db
Elutasítva:	0 db
Adómérséklés:	1 db
Részletfizetési kedvezmény:	0 db
Fizetési halasztás:	0 db

Össességében a beérkezett méltányossági kérelmek nem képviselnek jelentős arányt sem az adóalanyok számát, sem pedig a kivetett adó összegét tekintve. Magánszemélyek esetében leggyakrabban az alacsony jövedelmű emberek, többnyire kisnyugdíjasok fordulnak hatóságunkhoz fizetési könnyítés lehetőségét kérve. A vállalkozások elsősorban likviditási zavarai áthidalása céljából kérelmezik a részletfizetés, vagy a fizetési halasztás engedélyezését.

**Az adózók számának és a kivetett adó összegének alakulása
adónemenként, a zárási összesítők alapján (2018 – 2019. évben)**

	2018. szeptember 30.		2019. szeptember 30.	
	Adózók száma (db)	Kivetett adó (e Ft)	Adózók száma (db)	Kivetett adó (e Ft)
Építményadó	7 445	430 545	7 502	451 643
Telekadó	26	29 178	27	30 393
Idegenforgalmi adó	606	324 258	687	357 233
Iparüzési adó	2 634	795 142	2 707	816 711
Gépjárműadó	5 723	138 863	6 009	145 342
Külterületi adó	663	3 717	-	-
Külterületi termőföldadó	-	-	501	2 091
Talajterhelési díj	36	1 446	49	1 151
Pótlék	-	3 906	-	7 001
Bírság	-	548	-	70
Összesen:	17 133	1 727 603	17 482	1 811 635
Növekedés %-a			102,04	104,86

A zárási összesítők alapján készült kimutatás jól mutatja az adózók számának és a kivetett adók összegének alakulását. Ezek alapján általánosságban elmondható, hogy az adótárgyak száma, illetve a megállapított adók összege évről-évre folyamatosan növekszik, melynek következtében az adókivetés, illetve az adóalanyok terhére megállapított adók beszedése is egyre több feladatot jelent az adóhatóság számára.

A helyi adók beszedésének és ellenőrzésének alakulása:

Iparüzési adó

Munkafolyamatba épített ellenőrzésre a beérkező iparüzési adóbevallások feldolgozása során kerül sor. A feldolgozás során észlelt hibák kijavításával összefüggésben az adózókkal felvesszük a kapcsolatot. Azon adózókat, akik elmulasztják benyújtani bevallásukat, folyamatosan felhívjuk kötelezettségük pótlására. Ideiglenes jellegű építőipari tevékenységet végzők a Hatósági Osztálytól kapott útfelbontási engedély és egyéb nyilvántartás alapján kapnak felszólítást.

Építményadó

A földhivatali nyilvántartás és az adónyilvántartás folyamatosan összevetésre kerül. Az adónyilvántartásban nem szereplő építmény tulajdonosokat felszólítjuk adatbejelentési kötelezettségük megtételére. A munkafolyamatba épített ellenőrzések során a bejelentéseket összevetjük a népesség nyilvántartóval, a lakás céljára történő használat jogosságát vizsgálva. Néhány esetben a Hatósági Osztállyal egyeztetjük a tervek alapján a bevallott alapterületet, valamint a Földhivatali nyilvántartással a tulajdonba kerülés évét. A Hatósági Osztály a használatbavételi engedélyek, vagy a használatbavétel tudomásulvételét vagy az egyszerű bejelentéshez kötött épület felépítésének megtörténtéről szóló hatósági bizonyítvány egy példányát átadja az adócsoporthoz, amelyek alapján felszólítást küldünk az adatbejelentés teljesítésére. Az adó- és értékbizonyítványok kiállítása kapcsán felmért ingatlanok

tulajdonosait szintén egyeztetjük nyilvántartásainkkal, és szükség esetén felszólítjuk őket adatbejelentésük benyújtására. Amennyiben a volt tulajdonos jelzi hatóságunk felé, hogy ingatlanát elidegenítette, az új tulajdonost automatikusan felhívjuk bejelentési kötelezettségének teljesítésére.

Idegenforgalmi adó személyek után

Az idegenforgalmi adó minél hatékonyabb feltárását az idei esztendőben 4 fő adatgyűjtő látta el. A nyári ellenőrzésekről jegyzőkönyvet vettek fel, a felvett jegyzőkönyvekben szereplő adatok folyamatosan összevetésre kerültek a bevallásokkal és adóbefizetésekkel. Szükség esetén felszólítások és a hiánypótlási felhívások kerültek kiküldésre az adóbeszedésre kötelezetteknek.

Gépjárműadó

Az adókiivetés a Belügyminisztérium nyilvántartása, illetve adatszolgáltatása alapján történik, mind az új adózók, mind pedig a tulajdonjogban bekövetkezett változások tekintetében.

Települési adók

A külterületi termőföldadó hatálya alá tartozó ingatlantulajdonosok felhívása adatbejelentési kötelezettségük teljesítésére folyamatos. A bejelentések feldolgozása során azok tartalmát egyeztetjük a földhivatali nyilvántartással, illetve építmény megjelölés esetén a Hatósági Osztálynál rendelkezésre álló adatokkal.

Adóhátralékok behajtására tett intézkedések:

Az adózók részére augusztus 31-ig küldtük meg az adószámláik egyenlegeit tartalmazó értesítőket. Adóhatóságunk már az egyenlegértesítőkből tájékoztatta az adózókat arról, hogy az adófizetési kötelezettség elmaradása esetén végrehajtási eljárás kezdeményezésére kerül sor. A IV. negyedévben az adóhátralékok csökkentése érdekében végrehajtási eljárásokat indítottunk, melynek kapcsán fizetési felszólítást küldtünk ki, hatósági átutalási megbízásokat nyújtottunk be adószámlánként, az esedékes hátralékok összegére. Magánszemélyek esetében további bank- és OEP megkereséseket hajtottunk végre. A végrehajtási eljárásokból több mint 50 millió forint lejárt határidejű követelést realizáltunk, végrehajtási cselekmények jelenleg is vannak folyamatban, a belőlük származó bevételek várhatóan még növekedni fognak.

Tisztelt Képviselő-testület kérem, hogy a tájékoztatót elfogadni szíveskedjenek.

Balatonfüred, 2019. december 2.

dr. Tárnoki Richárd
címtetes főjegyző

